

przeciwdziałaniu nielegalnej eksploatacji. Celem jest opracowanie skutecznych procedur, norm, wytycznych lub planów działań nadzoru geologicznego oraz administracji geologicznej określających, z jednej strony, postępowanie tych organów w celu minimalizacji zjawiska nielegalnej eksploatacji, a z drugiej – określających sposoby działania tych organów w przypadku stwierdzenia zjawiska nielegalnej eksploatacji. [U]

- **Wspieranie rozwoju badań nad substytutami surowców istotnych dla polskiej gospodarki oraz substytutami surowców szkodliwych dla zdrowia i/lub środowiska.** Badania powinny w szczególności skupiać się na tych surowcach, których recykling jest najtrudniejszy, a perspektywa zwiększenia produkcji w UE (szczególnie w Polsce) – najbardziej ograniczona. Rozwój substytutów oznaczałby wzrost innowacyjności polskiej gospodarki, co wzmocniłby jej konkurencyjność. Jednocześnie pomógłby zmniejszyć presję na zużycie surowców i ograniczył ryzyko zakłóceń w ich dostawach. [F T]

7.2. Priorytet B.2 Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami

Transformacja niskoemisyjna nie będzie możliwa bez dokonania zmian w zakresie gospodarki odpadami w taki sposób, aby stały się one możliwym do ponownego wykorzystania surowcem lub paliwem stosowanym w procesach energetycznych.

Biorąc pod uwagę hierarchię postępowania z odpadami, stanowiącą podstawę wszystkich działań w tym obszarze, najbardziej przyjaznym środowisku i efektywnym gospodarczo sposobem zagospodarowania odpadów jest zapobieganie ich powstawaniu oraz ponowne wykorzystanie. Procesy te dotyczą w większym stopniu etapu produkcji oraz fazy użytkowania, dlatego należą do celów szczegółowych zrównoważonej produkcji i zrównoważonej konsumpcji. Mimo że wykorzystanie odpadów jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii jest również dobrym sposobem ich zagospodarowania, z uwagi na systematykę NPRGN opisane jest ono w rozdziale dot. celu szczegółowego w zakresie energetyki. Natomiast unieszkodliwianie, jako najmniej pożądanym sposobem zagospodarowania odpadów, nie został w ogóle zawarty w NPRGN. W ramach niniejszego priorytetu opisane będą zatem niektóre działania w zakresie odzysku, ze szczególnym uwzględnieniem recyklingu.

Specyfika generowanych w Polsce odpadów znacząco różni się od unijnej normy. Istotnym ich strumieniem są odpady z przemysłu, w tym w szczególności z przemysłu wydobywczego. Ten rodzaj odpadów opisany jest już w priorytecie dotyczącym surowców. W tym miejscu większą uwagę należy natomiast zwrócić na odpowiednie zagospodarowanie odpadów komunalnych. Stanowią one ok. 8,9% wszystkich odpadów,³³ będąc jednak istotnym czynnikiem wpływającym na emisyjność gospodarki. Obecnie głównym sposobem ich zagospodarowania jest unieszkodliwienie poprzez składowanie.

Ten stan rzeczy jest niekorzystny dla gospodarki. Prowadzi zarówno do utraty cennych surowców, jak i – w przypadku odpadów biodegradowalnych – skutkuje zwiększeniem bezpośrednich emisji metanu, tj. gazu, którego wpływ na zmiany klimatu jest wielokrotnie wyższy niż dwutlenku węgla (1 tona emisji metanu odpowiada emisji około 25 ton CO₂).

³³ Źródło: GUS, Ochrona Środowiska 2013

